

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ VEIKLOS PLANAS 2016 M.

1. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemiantys veiksniai.

Socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai analizuojami pagal sąlyginai išskirtas 3 žmonių socialines grupes:

- 1) vaikai ir šeimos, t.y. likę be tėvų globos, socialinės rizikos vaikai bei vaikai iš socialinės rizikos šeimų ir socialinių įgūdžių stokojančių šeimų (toliau – socialinės rizikos šeimos);
- 2) senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys;
- 3) socialinės rizikos asmenys.

1.1. Vaikai ir šeimos.

Šeimos priskyrimą socialinės rizikos grupei paprastai lemia keletas tarpusavyje susijusių veiksnių: piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinėmis medžiagomis ir pan., socialinių įgūdžių stoka prižiūrėti vaikus, nedalyvavimas vaikų ugdyme, tinkamų gyvenimo sąlygų neužtikrinimas, gaunamos valstybinės paramos naudojimas ne šeimos, vaikų interesams, psichologinis, fizinis, seksualinis smurtas, nedarbas, finansiniai sunkumai, sveikatos, psichologinės problemos ir pan. Tokiomis sąlygomis augantys vaikai patys neretai atsiduria socialinės rizikos grupėse – vaikatauja, elgetauja, buriasi į nusikalstamas grupes, naudoja psichotropines medžiagas ir kt. Juos galima laikyti potencialiais bedarbiais, kadangi išsimokslinimo stoka trukdo įsitvirtinti darbo rinkoje ir pan.

Šiuo požiūriu labai svarbi veikla yra socialinių darbuotojų, teikiančių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms, o taip pat vaikų dienos centrų ar dienos užimtumo grupių veikla, t.y. prevencinis darbas, apsaugant vaikus nuo gatvės įtakos, nusikalstamumo ir žalingų įpročių.

1.2. Senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys.

Senyvo amžiaus žmonių socialinę grupę veikia įvairūs amžiaus sąlygoti faktoriai: pasitraukimas iš darbinės veiklos, sąlyginai žemas pragyvenimo lygis, sumažėję gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomeninėje veikloje, sveikatos problemos, negalia, našlystė ir pan.

Negalios rūšys, asmens šeimyninė, finansinė padėtis yra tampriai susiję su neįgaliųjų socialinių paslaugų poreikiu. Dėl objektyvių (nepakankamai pritaikytos aplinkos, neadekvataus visuomenės požiūrio į negalią, žemo užimtumo lygio) bei subjektyvių (socialinių-psichologinių)

veiksnių neįgalieji dažnai būna prislėgti, suirzę, mažai bendraujantys, apatiški bei patiria vienišumo, izoliacijos, susvetimėjimo jausmus. Dėl to jiems galima padėti, teikiant įvairias socialines paslaugas.

Spartūs visuomenės senėjimo procesai, ilgėjanti vidutinė gyvenimo trukmė, neįgaliųjų asmenų, vyresnių kaip 18 metų amžiaus, skaičiaus didėjimas lemia augantį poreikį bendrosioms socialinėms paslaugoms (transporto organizavimo, sociokultūrinėms paslaugoms ir kt.), pagalbai į namus, apgyvendinimui nestacionarinėse globos įstaigose ar socialinei globai pačių asmenų namuose.

Svarbu pažymėti pagalbos į namus paslaugų reikalingumą, kurios padeda asmenims tvarkytis buityje bei sąlyginai dalyvauti visuomenės gyvenime. Poreikis teikiamoms paslaugoms namuose mieste auga, ryškėja šių paslaugų gavėjų ir suteiktų paslaugų augimo tendencija.

Siekiant sudaryti kuo palankesnes socialinės integracijos neįgaliesiems sąlygas, asmenims, turintiems judėjimo problemų, apsitarnavimo funkcijų sutrikimų, būtina ir toliau organizuoti būstų ir aplinkos pritaikymo darbus, t. y. gyvenamųjų patalpų pritaikymą neįgaliesiems, panaudojant specialius elementus (keltuvus, nuovažas), koreguojant šiems žmonėms sunkiai prieinamas erdves (tualetus, vonias, virtuves ir kt.).

1.3. Socialinės rizikos asmenys.

Remiantis LR Socialinių paslaugų įstatymu, socialinės rizikos suaugusiems asmenims priskiriami elgetaujantys, vaikataujantys, piktnaudžiaujantys alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis, linkę įsitraukti į nusikalstamą veiklą, patyrę psichologinę, fizinę ar kitokią prievartą, smurtą bei asmenys iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Asmenys, linkę į nusikalstamumą, patenka į įkalinimo įstaigas. Grįžę iš laisvės atėmimo vietų, jie susiduria su tokiais neigiamais padariniais kaip prarasta šeima, gyvenamasis būstas, darbinė veikla, socialinis statusas ir pan. Teistumas, piktnaudžiavimas alkoholiu, bedarbiystė yra esminiai faktoriai sąlygojantys benamystę.

Siekiant padėti socialinės rizikos asmenims, būtina sudaryti kuo palankiausias sąlygas jų socialinei integracijai, kompleksiškai teikiant asmens higienos, maitinimo, aprūpinimo būtiniaisiais daiktais, sveikatos priežiūros, apgyvendinimo, įdarbinimo ir kitas priemones.

Socialinių paslaugų centras būtent ir teikia bendrąsias bei specialiąsias socialines paslaugas išvardintų 3 socialinių grupių asmenims.

2. Socialinių paslaugų centre teikiamos:

- bendrosios paslaugos:

- informavimo – kai klientams, teikiama informacija apie socialinės pagalbos suteikimo galimybes mieste;
- konsultavimo – kai kartu su klientu sprendžiama jo probleminė situacija ir ieškoma problemos sprendimo būdų;
- maitinimo organizavimas – kai teikiama pagalba asmeniui (šeimai) dėl nepakankamų pajamų nepajėgiančių maitintis namuose;
- aprūpinimo būtiniausiais daiktais – būtinausių drabužių, avalynės ir kitų asmenų skurstantiems teikimas;
- transporto organizavimo – kai asmenys dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų;
- sociokultūrinės – kai siekiama, kad asmenys išvengtų socialinės atskirties;
- asmens higienos ir sveikatos priežiūros paslaugos;
- kitos bendrosios paslaugos.

- specialiosios paslaugos:

- pagalba į namus – kai siekiama sumažinti asmens (šėimos) socialinę atskirtį ir padėti tvarkytis buityje;
- socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas – kai siekiama padėti šėimai (asmeniui) atstatyti savarankiškumą, padėti vaikams, augantiems socialinės rizikos šėimose;
- dienos socialinė globa ir slauga asmens namuose – kai teikiama asmeniui, turinčiam sunkią negalią, nuolatinės priežiūros reikalaujanti pagalba;
- trumpalaikė socialinė globa – kai padedama išspręsti problemas asmenims (šėimoms), neturintiems gyvenamosios vietos;
- laikinas apnakvindinimas -organizuojamos apnakvindinimo paslaugas, benamiams ir kt. asocialiems asmenims.

Visų paslaugų, kurias suteikia Šiaulių miesto savivaldybės socialinių paslaugų centro darbuotojai, skaičius viršija 200 tūkst. per metus. Per 2015 m. Šiaulių miesto savivaldybės socialinių paslaugų centras suteikė 258 596 paslaugų 7 560 paslaugų gavėjui.

VEIKLOS PRIEMONIŲ PLANAS 2016 METAMS

1 tikslas: teikti kokybiškas socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms			
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur) finansavimo šaltiniai	Laukiamas rezultatas
1. Plėsti bendrųjų paslaugų teikimą: - informavimo ir konsultavimo	Teikti informaciją apie Centro teikiamas paslaugas, konsultuoti klientus socialiniais klausimais, sprendžiant jų problemas.	Savivaldybės biudžeto lėšos.	≈ 3 000 paslaugų per metus.
- maitinimo organizavimas	Organizuoti nemokamą maitinimą socialiai remtiniams žmonėms ir socialinės rizikos asmenims.	Savivaldybės biudžeto lėšos, paramos fondo lėšos.	≈ 22000 paslaugų per metus.
- aprūpinimas būtiniausias drabužiais ir avalyne	Organizuoti būtiniausių daiktų teikimą skurstantiems.	Savivaldybės biudžeto lėšos, labdaros fondų drabužiai ir avalynė.	≈ 2100 paslaugų per metus.
- transporto organizavimas	Organizuoti transporto paslaugos teikimą neįgaliesiems.	Savivaldybės biudžeto lėšos, klientų lėšos.	≈ 2000 paslaugų per metus.
- sociokultūrinės paslaugos, tame tarpe užsiėmimai grupėse	Organizuoti paslaugas siekiant padėti asmenims išvengti socialines problemas, užtikrinti užimtumą, mažinti socialinę atskirtį.	Savivaldybės biudžeto lėšos.	≈ 10000 paslaugų per metus.
- asmens higienos ir sveikatos priežiūros paslaugos (dušai, vaistai ir kt.)	Organizuoti pagalbą asmenims, neturintiems galimybės pasirūpinti savo higiena ar sveikata.	Savivaldybės biudžeto lėšos, labdaros fondų lėšos.	≈ 2500 paslaugų per metus.
- kitos bendrosios paslaugos	Neįgaliųjų aprūpinimas techninėmis pagalbos priemonėmis, studentų praktika, vaikų dienos užimtumo grupė, skalbimas ir kt.	Savivaldybės biudžeto lėšos.	≈ 20000 paslaugų per metus.
2. Plėsti pagal poreikį specialiasias socialines paslaugas: - pagalba į namus	Organizuoti paslaugas, kurios padėtų asmenims tvarkytis buityje jų namuose.	Savivaldybės biudžeto lėšos.	≈ 32000 paslaugų per metus.
- dienos socialinė globa ir slauga asmens namuose	Organizuoti visumą paslaugų asmenims, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra jų namuose.	Valstybės lėšos, projekto lėšos	≈ 100000 paslaugų per metus.

- socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	Organizuoti paslaugų teikimą socialinės rizikos šeimoms, padėti tose šeimose augantiems vaikams.	Savivaldybės biudžeto lėšos, valstybės lėšos.	≈ 22000 paslaugų per metus.
- laikinas apnakvindinimas	Organizuoti apnakvindinimo paslaugas, benamiams ir kt. asocialiems asmenims.	Savivaldybės biudžeto lėšos.	≈ 2000 paslaugų per metus.
- trumpalaikė socialinė globa	Organizuoti visumą paslaugų, kuriomis teikiama kompleksinė nuolatinės priežiūros reikalaujanti pagalba benamystės ar krizių atvejais.	Savivaldybės biudžeto lėšos.	≈ 10000 paslaugų per metus.
- pritaikyti būstus ir gyvenamąją aplinką žmonėms, turintiems sunkią negalią	Organizuoti gyvenamųjų patalpų pritaikymą, keltuvų ir nuovažų įrengimą, sunkiai prieinamų erdvių koregavimas.	Valstybės lėšos – 80 %, Savivaldybės lėšos - 20 %.	Pagal poreikį.
<u>3. Gerinti įstaigos materialinę bazę</u>	Organizuoti einamuosius patalpų remontus. Palaikyti patalpų ir aplinkos tvarką. Sutvarkyti priešgaisrinės apsaugos sistemą ir kt. darbai.	Savivaldybės biudžeto lėšos, nebiudžetinės įstaigos lėšos	Pagal poreikį.